

คำสั่งเทศบาลนครแม่สอด

ที่ ๔ / ๒๕๖๗

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมเทศบาลนครแม่สอด

ด้วยเทศบาลนครแม่สอด ได้มีการจัดทำประมวลจริยธรรมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างของเทศบาลนครแม่สอด เพื่อให้พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างของเทศบาลนครแม่สอด มีหลักการและแนวทางปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเครื่องมือกำกับความประพฤติของตนเองในการปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม เทศบาลนครแม่สอดจึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรม ดังต่อไปนี้

๑. ปลัดเทศบาลนครแม่สอด	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดเทศบาลนครแม่สอด	กรรมการ
๓. หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล	กรรมการ
๔. ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๕. ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ	กรรมการ
๖. ผู้อำนวยการกองคลัง	กรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกองช่าง	กรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม	กรรมการ
๙. ผู้อำนวยการกองช่างสุขาภิบาล	กรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่	เลขานุการ
๑๑. นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ	ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการจริยธรรมของเทศบาลนครแม่สอด ดังนี้

๑. ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำการใช้บังคับประมวลจริยธรรมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกรณีที่ข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรมหรือจรรยา หรือในกรณีที่มีการอุทธรณ์ การลงโทษผู้ฝ่าฝืนตามประมวลจริยธรรมนี้ จะต้องไต่สวนข้อเท็จจริง และมีคำวินิจฉัยโดยเร็ว

๓. ให้คณะกรรมการจริยธรรมหรือผู้ที่คณะกรรมการจริยธรรมมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ขอให้กระทรวง กรม หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

๔. เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือข้าราชการของหน่วยงานนี้ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

๕. พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหา อันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อได้วินิจฉัยแล้ว ให้ส่งคำวินิจฉัยให้คณะกรรมการบริหารงานบุคคลระดับจังหวัดโดยพลัน ถ้าคณะกรรมการบริหารงานบุคคลระดับจังหวัดมิได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่น ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลระดับจังหวัดรับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมเป็นที่สิ้นสุด

๖. ส่งเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาวินิจฉัยในกรณี que เห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๗. คู่คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

๘. ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตาม que ผู้ตรวจการแผ่นดินมอบหมายการประชุมคณะกรรมการจริยธรรมให้นำกฎหมายว่าด้วย วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ

ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ว่าที่ร้อยตรี
(ประเสริฐ ปวงละคร)
นายกเทศมนตรีนครแม่สอด

แนวทางปฏิบัติ Do's & Don't เทศบาลนครแม่สอด

ตามที่คณะกรรมการมาตรฐานงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ได้ออกประกาศ ก.ถ. เรื่อง กำหนดมาตรฐานกลางทางจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยึดถือเป็นหลักการ แนวทางปฏิบัติ และเป็นเครื่องกำกับความประพฤติตน

อาศัยอำนาจ ๒๓ ประกอบกับมาตรา ๑๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และประกาศคณะกรรมการกลาง พนักงานเทศบาล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับจริยธรรมของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๘ มีมติเห็นชอบให้กำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง เพื่อยึดถือเป็นหลักการ แนวทางปฏิบัติและเป็นเครื่องกำกับความประพฤติ

เพื่อให้ พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างมีความเข้าใจใน หลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมมากขึ้น สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ งานการเจ้าหน้าที่ สำนักปลัด เทศบาลตำบลประโคนชัย จึงจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจริยธรรมของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง ในลักษณะ do & don't ที่เข้าใจง่ายและมีเนื้อหาที่สอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติอยู่เพื่อ เป็นแนวทางในการนำไปใช้ และมีคำอธิบายให้ชัดเจน และยกตัวอย่างการกระทำที่ควร ทำหรือไม่ควรทำในการปฏิบัติงาน

โดยยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม ทั้ง ๙ ข้อ ดังนี้

การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

- ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ตามจริยธรรมของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง
- ไม่กระทำการใด ๆ อันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ
- ตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองอยู่ในฐานะข้าราชการต้องดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของข้าราชการและส่วนราชการของตน
- ตักเตือนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากพบเห็นว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการทำลายชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของราชการ

- ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับจริยธรรมของพนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง

มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ

- ตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบทั้งในหน้าที่ราชการและการเป็นข้าราชการที่ดี
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลังความสามารถ และกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบ- เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน

- ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงความเสียหายอาจที่เกิดขึ้นต่องาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาลต่อประชาชนหรือต่อประเทศชาติ
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส

การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วน ตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

- ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ของราชการ ประชาชน หรือประเทศชาติเป็นหลัก

- ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องาน ที่ปฏิบัติ ต่อร่วมปฏิบัติงาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล หรือต่อ ประชาชน
- ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ของตัวเองมากกว่าคำนึงถึง ประโยชน์ของส่วนรวม
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำ ที่นำความคิดเห็นส่วนตัวมาใช้ปะปนกับการปฏิบัติหน้าที่

การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย

ตระหนักและยึดมั่นในคุณความดี และประพฤติปฏิบัติตนให้ สอดคล้องกับคำสอนหรือหลักปฏิบัติของศาสนาและให้เหมาะสม ในฐานะที่เป็นข้าราชการ

- ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความถูกต้องตามหลักกฎหมายหลัก วิชาการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดงความคิดเห็นหรือทักท้วงเมื่อพบว่ามี การกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

- ประพฤติปฏิบัติตนตามความพึงพอใจส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึง หลักและคำสอนของศาสนา หรือความเหมาะสมในการเป็น ข้าราชการที่ดี
- ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลักกฎหมาย หลักวิชาการและแนว ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่เป็นธรรม

การให้บริการแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในเรื่องนั้น ๆ จะได้รับทั้งทางตรงและทางอ้อม
- ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการด้วย
อัธยาศัยที่ดี สุภาพ และสร้างความประทับใจให้แก่ประชาชนผู้มา
ขอรับบริการด้วยน้ำใสใจจริง

- ปฏิบัติหน้าที่โดยนำความเชื่อส่วนตัวทางการเมืองมาใช้ในการ
เลือกปฏิบัติราชการในเรื่องต่าง ๆ
- แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ความ
รับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ต้องมีความเป็นกลาง
ทางการเมือง
- มีอคติในการปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การเลือกปฏิบัติ
อย่างไม่เป็นธรรม

การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

- ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด
- ให้บริการผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มาติดต่อเป็นสำคัญ

- เรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้มาติดต่อขอข้อมูลข่าวสาร
- ปกปิด บิดเบือนข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารที่ให้บริการแก่ผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่เป็น การละเว้นหรือละเมิดการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือทำให้ผู้มาติดต่อราชการ ได้รับความเสียหาย

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้

- ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด
- รักษาและพัฒนามาตรฐานการทำงานที่ดีเพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

- ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการที่ระเบียบหรือกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ จนไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ หรือตามความพึงพอใจส่วนตัว

การยึดมั่นในระบบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข

- ตระหนักและยึดมั่นในหลักการของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน และ/หรือ ประกอบการพิจารณาการพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
- ปฏิบัติหน้าที่โดยสามารถอธิบายเหตุและผลในเรื่องต่าง ๆ ข้อมูลที่จำเป็นให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบด้วย
- การปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก จะต้องให้ความสำคัญแก่ความคิดเห็นของเสียงส่วนน้อยด้วย

- แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ใช้อำนาจบังคับหรือแสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการกดดันให้เพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้อื่นปฏิบัติตามความต้องการของตน
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกระทำที่ไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

การยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณวิชาชีพขององค์กร

- ละเว้นการเรียกรับหรือดำเนินการอื่นใดที่ประสงค์จะให้ตนเองได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่

- ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับ ยอมรับ หรือดำเนินการอื่นใดเพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
- กระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการเอื้อประโยชน์โดยมิชอบให้ตนเอง หรือบุคคลอื่น
- ใช้อำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งกลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย
- ปลอ่ยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่นำตำแหน่งหน้าที่ไปใช้แสวงหาประโยชน์ส่วนตน

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร
ในสังกัดเทศบาลนครแม่สอด
วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗
ณ ศูนย์กลางการแสดงสินค้าและศูนย์ประชุมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว
เทศบาลนครแม่สอด (OTOP)
ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร
กองการเจ้าหน้าที่ เทศบาลนครแม่สอด
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

รายงานผลการดำเนินงาน
โครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแม่สอด
วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
ณ ศูนย์กลางการแสดงสินค้าและศูนย์ประชุมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเทศบาลนครแม่สอด (OTOP)
ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

ส่วนที่ ๑

โครงการที่ดำเนินการ

ชื่อโครงการ โครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแม่สอด
ผู้รับผิดชอบ ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร กองการเจ้าหน้าที่
นางสาวศตพร ประเทืองเกียรติ/นางสาวศิริภรณ์ ริประพันธ์
ระยะเวลาดำเนินการ มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๑. หลักการและเหตุผล

เป็นที่ทราบกันดีว่าในปัจจุบัน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายทอดโอนอำนาจในความรับผิดชอบมากมาย ทำให้ต้องมีความรับผิดชอบภารกิจในการพัฒนาการบริการและการดูแลความทุกข์สุขของประชาชนเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้การปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชนมีเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย ทั้งในปริมาณและคุณภาพ เมื่อเป็นเช่นนี้การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจและการบริหารจัดการของบุคลากรในองค์กรจึงจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และพัฒนาอยู่เสมอ เนื่องจากการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ โดยเฉพาะการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีในด้านต่างๆ โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรเข้าร่วมอบรมให้มีการพัฒนาความรู้ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

เทศบาลนครแม่สอดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญและเป็นกลไกหลักของประเทศในการให้บริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบสำคัญในอันที่จะบำบัดทุกข์บำบัดสุข และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น โดยให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและท้องถิ่น ประกอบกับภายใต้การเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว และซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการและการพัฒนาท้องถิ่นให้เหมาะสม โดยเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร โดยสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้อย่างเท่าทัน ควบคู่ไปกับการพัฒนาทางจิตใจ สร้างจิตสำนึกรักองค์กร ประพฤติและปฏิบัติตนอยู่ในกรอบของศีลธรรมและจริยธรรม มีคุณธรรม สามารถนำหลักของพระพุทธศาสนามาใช้ในการปฏิบัติงานและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดความรักความสามัคคีภายในองค์กร เมื่อคนอยู่ในกรอบของศีลธรรมย่อมนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน

คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (อ.ก.ถ.) ด้านมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรม ใน ก.ถ. ได้ประมวลขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้บริหารท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และ

พนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้ยึดถือเป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของตน ได้แก่

๑. พึงดำรงตนให้ตั้งมั่นอยู่ในศีลธรรม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ และมีความรับผิดชอบ

๒. พึงปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผย โปร่งใส พร้อมให้ตรวจสอบ

๓. พึงให้บริการด้วยความเสมอภาค สะดวก รวดเร็ว มีอัธยาศัยไมตรี โดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

๔. พึงปฏิบัติหน้าที่โดยยึดผลสัมฤทธิ์ของงานอย่างคุ้มค่า

๕. พึงพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ประกอบกับคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ได้กำหนดมาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งได้ประมวลขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ลูกจ้างในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนผู้รับบริการจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานและลูกจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไปใช้เป็นหลักการและแนวทางปฏิบัติ เพื่อเป็นเครื่องกำกับความประพฤติของตน ได้แก่

๑. การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

๒. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ

๓. การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๔. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย

๕. การให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ

๖. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

๗. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้

๘. การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๙. การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม และมาตรา ๒๕๘ ข(๓) (๔) ที่กำหนดให้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารงานของรัฐ แผนกำลังคนภาครัฐ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รับมือกับความท้าทายใหม่ๆ ภายใต้การยึดถือความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจ กระทำในสิ่งที่ถูกต้องอย่างเป็นธรรม ตลอดจนมีการกำกับดูแล ติดตามตรวจสอบ ประเมินผล ปรับปรุง และพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ มุ่งเน้นให้ทุกหน่วยงานดำเนินการภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชน และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ รมรงค์และส่งเสริมค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์ แก่ทุกระดับที่เอื้อต่อการทุจริต ใช้วิธีการบริหารงานบุคคลตามระบบคุณธรรมอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตามมาตรการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

เทศบาลนครแม่สอดได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาความรู้ ความสามารถของบุคลากรควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม เพื่อนำความรู้ที่ได้มาเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต และเกิดการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในหน่วยงานให้มีประสบการณ์และมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล โดนมมีเป้าหมายการ

บริหารจัดการด้านบริการสาธารณะ โดยมุ่งเน้นการทำงานเพื่อการบริการประชาชนให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเกิดความคุ้มค่าให้ดียิ่งขึ้น โครงการฝึกอบรมหลักสูตรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาความรู้และวิสัยทัศน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่เหมาะสมและสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานภายในองค์กรและภายในท้องถิ่น ดังนั้น การส่งเสริมมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น เป็นกลไกผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการและปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ และประโยชน์สุขของประชาชน จึงได้จัดทำโครงการฝึกอบรมหลักสูตรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตระหนักและมีความสำคัญในการบริการประชาชนมากขึ้น

๒.๒ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ให้กับคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างของเทศบาลนครแม่สอด ได้นำหลักคุณธรรมจริยธรรม ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต รู้คุณค่าของหลักธรรมในทางศาสนาว่าสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

๒.๓ เพื่อให้คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างของเทศบาลนครแม่สอด เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกัน รวมทั้งได้เปิดโลกทัศน์ในการศึกษาองค์ความรู้ใหม่ๆ

๒.๔ เพื่อให้คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างของเทศบาลสามารถนำความรู้ที่ได้มาเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต และปฏิบัติงานตั้งอยู่ในความไม่ประมาท มีความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยกันเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับองค์กรชุมชนและสังคม

๒.๕ เพื่อให้คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างของเทศบาล ตระหนักถึงความสำคัญของจริยธรรมว่าเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับชีวิตและมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาชีวิตได้ ตลอดจนรู้จักแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยใช้หลักธรรมอย่างมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๓. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

คณะผู้บริหาร พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง สังกัดเทศบาลนครแม่สอด จำนวน ๖๐๐ คน

เชิงคุณภาพ

บุคลากรของเทศบาลนครแม่สอดได้นำหลักคุณธรรม จริยธรรม ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต รู้คุณค่าของหลักธรรมในทางศาสนาว่าสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

๔. วิธีดำเนินการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรมหลัก	ระยะเวลา	หมายเหตุ
๑	จัดทำโครงการ และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และเสนอขอความเห็นชอบโครงการ ต่อนายกเทศมนตรี	มกราคม ๒๕๖๗	
๒	ดำเนินการจัดอบรมคุณธรรม จริยธรรมฯ	๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	
๓	สรุปผลการดำเนินงาน	๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	

๕. ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

๕.๑ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๕.๒ สถานที่ดำเนินการ ศูนย์กลางการแสดงสินค้าและศูนย์ประชุมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (OTOP) เทศบาลนครแม่สอด อำเภอแม่สอด

๖. งบประมาณ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท (ห้าหมื่นบาทถ้วน) ขอถัวจ่ายทุกรายการ

ที่	รายการ	งบประมาณค่าใช้จ่าย			รวมเงิน
		ตอบแทน	ใช้สอย	วัสดุ	
๑.	ค่าอาหารว่าง	-	๒๑,๐๐๐	-	๒๑,๐๐๐
	ค่าอาหารกลางวัน	-	๖๐,๐๐๐		๖๐,๐๐๐
๒.	ค่าตกแต่งสถานที่	-	๑๖,๐๐๐	-	๑๖,๐๐๐
	ค่าเครื่องไทยธรรม	-	-	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐
๕.	ค่าตอบแทนวิทยากร	๑,๘๐๐	-	-	๑,๘๐๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		๑,๘๐๐	๙๗,๐๐๐	๑,๒๐๐	๑๐๐,๐๐๐

๗. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
<p>เชิงปริมาณ</p> <p>คณะผู้บริหาร พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง สังกัดเทศบาลนครแม่สอด</p>	ร้อยละ ๑๐๐
<p>เชิงคุณภาพ</p> <p>๑. คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตระหนักและมีความสำนึกในการบริการประชาชนมากขึ้น</p> <p>๒. คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างของเทศบาลนครแม่สอด ได้นำหลักคุณธรรม จริยธรรม ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต รู้คุณค่าของหลักธรรมในทางศาสนาว่าสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข</p>	ร้อยละ ๑๐๐

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตระหนักรู้และมีความสำนึกในการบริการประชาชนมากขึ้น

๘.๒ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างของเทศบาลนครแม่สอด ได้นำหลักคุณธรรม จริยธรรม ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต รู้คุณค่าของหลักธรรมในทางศาสนาว่าสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

๘.๓ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างของเทศบาลนครแม่สอด เกิดการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันและกัน รวมทั้งได้เปิดโลกทัศน์ในการศึกษาองค์ความรู้ใหม่ๆ

๘.๔ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างของเทศบาลสามารถนำความรู้ที่ได้มาเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต และปฏิบัติงานตั้งอยู่ในความไม่ประมาท มีความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยกันเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับองค์กรชุมชนและสังคม

๘.๕ คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำและพนักงานจ้างของเทศบาล ตระหนักถึงความสำคัญของจริยธรรมว่าเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับชีวิตและมีประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาชีวิตได้ ตลอดจนรู้จักแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยใช้หลักธรรมอย่างมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

ส่วนที่ ๒

การดำเนินการตามกำหนดการจัดโครงการ

กำหนดการ

โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม พนักงานเทศบาลนครแม่สอด

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ณ ศูนย์กลางการแสดงสินค้าและศูนย์ประชุมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเทศบาลนครแม่สอด (OTOP)

ตำบลแม่สอด อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เวลา ๐๗.๓๐ น. – ๐๘.๐๐ น.	ลงทะเบียน
เวลา ๐๘.๑๕ น. – ๐๘.๕๐ น.	พิธีเปิดโครงการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม พนักงานเทศบาล - ประธานในพิธีเดินทางมาถึง - ประธานในพิธีจุดเทียนธูปบูชาพระรัตนตรัย - มัคทายกนำสวดมนต์บูชาพระรัตนตรัย - ประธานในพิธีถวายเครื่องไทยธรรมและภัตตาหาร - กล่าวรายงานวัตถุประสงค์โครงการ โดย นางกิตติวรา วิริยา รองปลัดเทศบาล รักษาการแทน ปลัดเทศบาลนครแม่สอด - กล่าวเปิดโครงการ โดย ว่าที่ร้อยตรีประเสริฐ ปวงละคร นายกเทศมนตรีนครแม่สอด
เวลา ๐๙.๐๐ น. – ๑๐.๓๐ น.	บรรยายเรื่อง “จรรยาบรรณและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานทาง พระพุทธศาสนา” โดย พระมหาเรวัตน์ สุมโน ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดดอนไชย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
เวลา ๑๐.๓๐ น. – ๑๐.๔๕ น.	พักรับประทานอาหารว่าง
เวลา ๑๐.๔๕ น. – ๑๒.๐๐ น.	บรรยายเรื่อง “การนำคุณธรรมและจริยธรรมมาใช้ในการทำงานให้เกิดความสุข” โดย พระมหาเรวัตน์ สุมโน ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดดอนไชย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
เวลา ๑๒.๐๐ น. – ๑๓.๐๐ น.	-พักรับประทานอาหารกลางวัน
เวลา ๑๓.๐๐ น. – ๑๔.๓๐ น.	- สรุปผลการบรรยายโครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรใน สังกัดเทศบาลนครแม่สอด โดย ว่าที่ร้อยตรีประเสริฐ ปวงละคร นายกเทศมนตรีนครแม่สอด - ถาม – ตอบ ข้อซักถาม เกี่ยวกับหลักคุณธรรม และจริยธรรม
เวลา ๑๔.๓๐ น.	-ปิดการอบรมและเดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ

โดยสรุปการบรรยายตามรายละเอียด ดังนี้

๑.บรรยายเรื่อง “จรรยาบรรณและจริยธรรมในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานทางพระพุทธศาสนา”

โดย พระมหาเรวัตน์ สุมโน ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดดอนไชย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เวลา ๐๙.๐๐ น. - ๑๐.๓๐ น.

หลักคำสอน สำคัญของพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนา มุ่งเน้นเรื่องการพ้นทุกข์ และสอนให้รู้จักทุกข์และวิธีการดับทุกข์ ให้พ้นจากอวิชชา (ความไม่รู้ความจริงในธรรมชาติ) อันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์จากกิเลสทั้งปวง คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง เน้นการศึกษาทำความเข้าใจ การโยนิโสมนสิการด้วยปัญญา และพิสูจน์ทราบข้อเท็จจริง (อัมมวิจยยะ) เห็นเหตุผลว่าสิ่งนี้มีสิ่งนี้ จึงมี (อิทัปปัจจยตา) จนเห็นตามความเป็นจริงว่าสรรพสิ่งในธรรมชาติเป็นไปตาม กฎพระไตรลักษณ์ และสัตว์โลกที่เป็นไปตามกฎแห่งกรรม แล้วเลือกใช้ #หลักธรรม ในพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับผลที่จะได้สิ่งที่ปรารถนาอย่างถูกต้อง ด้วยความไม่ประมาทในชีวิตให้มีความสุขในทั้งชาตินี้ ชาติต่อๆ ไป (ด้วยการสั่งสมบุญบารมี) ตลอดจนปรารถนาในพระนิพพานของผู้มีปัญญา

หลักคำสอนในพุทธศาสนามีทั้งหลักปฏิบัติที่เป็นจริยธรรมคุณธรรมและศีลธรรม

- หลักจริยธรรม

ความกตัญญูกตเวที คือ การรู้จักบุญคุณ และตอบแทน อันเป็นหลักธรรมพื้นฐานทั่วไปของมนุษย์ เพื่อการดำรงอยู่อย่างปกติสุข ดังนั้นทุกคนจึงมีหน้าที่ต่อกันด้วยการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมของพระพุทธเจ้า คือการปฏิบัติหน้าที่ต่อกัน

- หลักศีลธรรม

คือหลักคำสอน สำคัญของศาสนา ได้แก่ โอวาทปาติโมกข์ คือ “ การไม่ทำความชั่วทั้งปวง การบำเพ็ญแต่ความดี การทำจิตให้สะอาดบริสุทธิ์ การทำสมาธิ การนั่งสมาธิ ด้วยเบาะรองนั่งสมาธิ ที่ทำให้นั่งได้สบาย ช่วยให้จิตใจสงบ และช่วยให้มีสติ รู้คิด รู้ทำ

- หลักปรมัตถธรรม

พุทธศาสนา สอน “อริยสัจ ๔” หรือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ คือ

๑. ทุกข์ที่ทำให้เราเข้าใจปัญหาและลักษณะของปัญหา

๒. สมุทัยสาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์

๓. นิโรธความดับแห่งทุกข์

๔. มรรควิถีทางอันประเสริฐที่จะนำไปถึงความดับทุกข์

ความจริงเหล่านี้เป็นสัจธรรมอันจริงแท้ของชีวิตและกฎธรรมชาติที่ตั้งอยู่โดยอาศัยเหตุปัจจัยปรุงแต่ง ดังนั้นเมื่ออธิบายคำสอนสำคัญโดยลำดับตามแนวอริยสัจ ได้แก่

- สภาพแห่งทุกข์ (ทุกข์)

ได้แก่ ไตรลักษณ์ (หลักอภิปรัชญาของพุทธศาสนา) ลักษณะสภาพพื้นฐานธรรมชาติที่เป็นสากลอย่างหนึ่งจากทั้งหมด ๓ ลักษณะ ที่ พุทธศาสนาได้สอนให้เข้าใจถึงเหตุลักษณะสากลแห่งสรรพสิ่งที่เป็นไปภายใต้กฎธรรมดอันได้แก่

๑. อนิจจัง (ความไม่เที่ยงแท้ มีอันต้องแปรปรวนไป)

๒. ทุกขัง (ความทนอยู่อย่างเดิมได้ยาก)

๓. อนัตตา (ความไม่มีแก่น สาระ ให้ถือเอาเป็นตัวตน ของเราและของใครๆ ได้อย่างแท้จริง) และได้ค้นพบว่า นอกจากการ แก่ เจ็บ และตาย เป็นทุกข์ (ซึ่งมีใน #หลักคำสอน ของศาสนาอื่น) แล้ว ยังสอนว่า การเกิดก็นับเป็นทุกข์ ในทาง #พระพุทธศาสนา นั้นปฏิเสธการมีอยู่ของพระเจ้า และเชื่อว่า โลกนี้เกิดขึ้นจาก กฎแห่งธรรมชาติ (นิยาม) ๕ ประการ อันมี กฎแห่งสภาวะ (อุตุนิยาม) หรือมีธาตุทั้ง ๕ คือ

- ดิน
- น้ำ
- ลม
- ไฟ

อากาศ ที่เปลี่ยนสถานะเป็นธาตุต่างๆ กลับไปกลับมา กฎแห่งชีวิต (พีชนิยาม) คือ กฎสมตภา กฎวิภูฏาและกฎชีวิตา ที่ทำให้เกิดชีวิตินทรีย์ (เซลล์) กฎแห่งวิภูฏาน (จิตนิยาม) การมีนามธาตุต่างๆ ที่ประกอบกันตามกระบวนการเป็นจิต ที่เป็นไปตาม กฎแห่งเหตุผล (กรรมนิยาม) และ กฎไตรลักษณ์ (ธรรมนิยาม) คือ

๑. อนิจจัง (ความไม่แน่นอน) ทำให้สิ่งทั้งปวงย่อมต้องเปลี่ยนแปลงสถานะเดิม อย่างธาตุดิน (ของแข็ง) เปลี่ยนเป็นธาตุน้ำ (ของเหลว) เปลี่ยนเป็นธาตุลม (แก๊ส) และเปลี่ยนเป็นธาตุไฟ (แสง ความร้อน พลังงาน) และเปลี่ยนไปไม่สิ้นสุด แม้จะเปลี่ยนแปลงแต่การเปลี่ยนแปลงก็มีขีดจำกัด ทำให้เกิด กฎแห่งวิภูฏกร (วิภูฏา) สิ่งมีชีวิตเริ่มต้นถึงที่สุดก็กลับมาตั้งต้นใหม่ เพราะกฎแห่งเหตุผลทำให้ลูกมาจากปัจจัยพ่อแม่ของตนเหมือนพ่อแม่ตน ความไม่แน่นอนทำให้สัตว์ พืช อาจไม่เหมือนพ่อแม่ของตนได้นิดหน่อย กฎวิภูฏาทำให้เกิดสันตติ การสืบต่อที่ปิดบังอนิจจัง

๒. ทุกขัง (ความไม่เที่ยงแท้ ทนอยู่ในสภาพเดิมมิได้ตลอดกาล) คือ สิ่งทั้งปวงหยุดนิ่งมิได้เหมือนจะต้องระเบิดอยู่ตลอดเวลา อย่าง ลมต้องพัด เปลือกโลกต้องเคลื่อน ทำให้มีกฎแห่งการปรับสมดุล (สมตภา) เช่น เรานอนเฉยๆ ต้องขยับ หรือวิ่งมากๆ ต้องหยุด ความทุกข์ทำให้เกิดการวิวัฒนาการของสัตว์ พืช เช่น พืชที่ปลูกถี่ๆ ย่อมแย่งกันสูงเพื่อแย่งแสงอาทิตย์ในการอยู่รอด หรือการปรับสมดุลจึงเกิดชีวิต กฎสมตภา ทำให้เกิดอริยาบทที่ปิดบังทุกขัง

๓. อนัตตา (สิ่งทั้งปวงไม่มีตัวตนอย่างแท้จริง ดูเหมือนมีตัวตนเพราะอาศัยปัจจัยต่างๆประกอบกันขึ้น สิ่งทั้งปวงย่อมเกี่ยวเนื่องซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการผสมผสาน ทำให้เกิดความหลากหลายยิ่งขึ้น อย่างร่างกายของเราย่อมเกิดจากความเกี่ยวข้องกันเล็กๆ น้อย และเพิ่มขึ้นซับซ้อนขึ้น เมื่อสิ่งต่างๆ มีผลกระทบต่อกันในด้านต่างๆ ทำให้เกิดกฎแห่งหน้าที (ชีวิตา) เช่น ตับย่อมทำหน้าที่ของตับ ไม่อาจทำหน้าที่เป็นกล้ามเนื้อหัวใจ และถ้าธาตุทั้งสี่ไม่มีกฎแห่งหน้าที อันเป็นเหตุให้ธาตุประกอบกันเป็นร่างกาย ร่างกายของเราย่อมแตกสลายไปราวกับอากาศธาตุ กฎชีวิตา ทำให้เกิดขณะ รูปร่าง หรือการเป็นก้อนๆ ที่ปิดบังอนัตตา

เมื่อยอกกฎทั้ง ๓ แล้ว จะเหลือเพียง ทุกข์เท่านั้นที่เกิดขึ้น ทุกข์เท่านั้นที่ดับไป พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งอิสระเสรีภาพ ด้วยการสร้าง “ปัญญา” ในการอยู่กับความทุกข์อย่างรู้เท่าทัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อันสูงสุด คือ นิพพาน คือ การไม่มีความทุกข์ อย่างที่สุด หรือ การอยู่ในโลกอย่างไม่มีทุกข์ คือกล่าวได้ว่า ทุกข์ทั้งปวงล้วนเกิดจากการยึดถือ ต่อเมื่อ “หมดการยึดถือ” จึงไม่มีอะไรจะให้ทุกข์ (แก้ที่ต้นเหตุของทุกข์ทั้งหมด)

หลักคำสอนสำคัญของพระพุทธศาสนาที่ควรนำไปปฏิบัติ ได้แก่

๑. อิทธิบาท ๔

อิทธิบาท ๔หมายถึง ข้อปฏิบัติให้ถึงความสำเร็จ มี ๔ ประการ คือ

๑.๑ ฉันทะ ความพอใจในงานที่ทำหรือในสิ่งที่จะศึกษาเล่าเรียน

๑.๒ วิริยะ ความเพียรพยายามทำงานให้สำเร็จ ไม่ย่อท้อต่อการทำงาน

๑.๓ จิตตะ ความเอาใจใส่ในการทำงาน ตั้งใจทำงานอย่างสม่ำเสมอ

๑.๔ วิมังสา ความคิดรอบคอบ ใช้ปัญญาพิจารณาไตร่ตรองงานที่ทำว่ามีข้อบกพร่องอะไรที่ควรแก้ไขหรือควรเพิ่มเติมอะไรซึ่งจะทำให้งานนั้นดีขึ้น

หลักธรรมทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นเหตุเป็นผลกัน นั่นคือ ความพอใจทำให้เกิดความขยันหมั่นเพียร ซึ่งทำให้เกิดความเอาใจใส่ และมีจิตใจจดจ่อต่อการทำงานนั้นและความเอาใจใส่นี้เองจะทำให้เกิดการพิจารณาไตร่ตรองงานที่ทำไปแล้วว่าดีหรือยัง มีข้อบกพร่องหรือไม่ ถ้ามีข้อบกพร่องก็สามารถแก้ไขได้ทัน

การปฏิบัติตามหลักอริยบท ๔ นั้น ผู้ปฏิบัติจะต้องปฏิบัติให้ครบทั้ง ๔ ประการ จึงจะทำให้งานนั้น ๆ ประสบผลสำเร็จ

๒. ขรवासธรรม ๔

ขรवासธรรม ๔ หมายถึง หลักธรรมที่ผู้ครองเรือนควรปฏิบัติ มี ๔ ประการ คือ

๒.๑ สัจจะ คือ ความซื่อสัตย์ ความจริงใจ ความซื่อตรงต่อกัน

คนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ควรมีความซื่อสัตย์ต่อกันทั้งกาย วาจาและใจ จะทำให้เกิดความไว้วางใจกัน ร่วมมือกันพัฒนาครอบครัวให้เจริญรุ่งเรืองขึ้นในฐานะที่เราเป็นสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัว เราจึงควรแสดงความซื่อสัตย์ต่อพ่อแม่ พี่น้อง และสมาชิกทุกคนในบ้าน เช่น ไม่พูดปด มีความตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ด้วยความตั้งใจ เป็นต้น

๒.๒ ทมะ คือ การข่มใจ การฝึกฝนตนเองไม่ให้ประพฤตชั่ว

คนเราเมื่ออยู่ด้วยกัน ย่อมจะมีความขัดแย้งกันบ้าง สิ่งใดที่ไม่ตรงกับความคิดของเรา เราควรพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบ ไม่ควรแสดงกิริยาอาการโต้แย้งออกมาทันที ถ้าเราสามารถข่มใจและพิจารณาปัญหาให้เข้าใจแล้ว เราก็สามารถแก้ปัญหาด้วยความสงบเรียบร้อย

๒.๓ ขันติ คือ ความอดทน หมายถึง ความอดทนต่อสิ่งที่ไม่ดี อดทนต่อความยากลำบาก

การอดทนต่อความยากลำบากทางกาย อดทนต่อการพุดจาไม่สุภาพ และอดทนจิตใจให้อยู่ในความสงบ ไม่โกรธ ไม่อิจฉาริษยาผู้อื่น ถ้าเรามีขันติในเรื่องต่าง ๆ แล้วจะทำให้เราอยู่ในครอบครัวได้อย่างมีความสุข

๒.๔ จาคะ คือ การเสียสละ การแบ่งปันสิ่งของให้แก่ผู้อื่น

เราอยู่ในครอบครัวเดียวกัน ควรสละสิ่งของ แบ่งปันของกินของใช้ให้กันและกันตามสมควรแก่ฐานะ การแบ่งปันกัน จะทำให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ

๓. พรหมวิหาร ๔

พรหมวิหาร หมายถึง หลักความประพฤติอันเสรีภูมิ ๔ ประการ คือ

๓.๑ เมตตา ความรัก ความปรารถนาดีอยากให้ผู้อื่นมีความสุข

๓.๒ กรุณา ความสงสาร คิดช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์

๓.๓ มุทิตา ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีมีความสุข

๓.๔ อุเบกขา ความวางใจเป็นกลาง ไม่ลำเอียง โดยพิจารณาว่า ใครทำดียอมได้ดี ใครทำชั่วยอมได้ชั่ว

๒. บรรยายเรื่อง “การนำคุณธรรมและจริยธรรมมาใช้ในการทำงานให้เกิดความสุข”

โดย พระมหาเรวัฒน์ สุมนิ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดดอนไชย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

เวลา ๑๐.๔๕ น. - ๑๒.๐๐ น.

มงคลชีวิต ๓๘ ประการ หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า

“มงคลสูตร” มีด้วยกันทั้งหมด ๑๐ หมวด แบ่งแยกออกมาเป็นรายการก็จะได้ ๓๘ ประการ

จึงได้ชื่อว่า “มงคล ๓๘ ประการ” ซึ่งเป็นหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่ให้กับพุทธศาสนิกชนได้เป็น

แนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นมงคลในการดำเนินชีวิต ถ้าที่สามารถยึดปฏิบัติ มงคล ๓๘ นี้ได้ก็จะส่งผลให้ชีวิตพบเจอ

แต่ความสุข ความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้านของชีวิต

มงคลข้อที่ ๑ การไม่คบคนพาล

“อเสวนา จ พาลานํ อานวํ อเสวะนา จะ พาลานัง” ตามที่มงคลกล่าวว่าการไม่คบคนพาลซึ่งคนพาลในที่นี้ก็จะหมายถึง คนที่คิดชั่ว พูดชั่ว และทำชั่ว ถ้าหากเราคบคนแบบนั้นก็จะพาให้ชีวิตมีแต่สิ่งที่ไม่ดี

มงคลข้อที่ ๒ การคบบัณฑิต

“ปณฺธิตานิถจ เสวนา อานวํ ปณฺธิตานิถจะ เสวะนา” ความหมายของมงคลข้อที่ ๒ ก็จะคล้ายคลึงกับมงคลข้อที่ ๑ คือให้เลือกคบเฉพาะบัณฑิต ซึ่งบัณฑิตนี้ก็จะหมายถึง คนที่คิดดี พูดดี ทำดี เมื่อเราคบด้วยแล้วก็จะนำพาแต่เรื่องที่ดีสู่ชีวิต

มงคลข้อที่ ๓ บูชาบุคคลที่ควรบูชา

“ปุชา จ ปุชณียานํ อานวํ ปุชา จะ ปุชณียานัง” การบูชาบุคคลที่ควรบูชา บุคคลที่เราให้การนับถือ ยกย่อง เลื่อมใส เช่น พระพุทธเจ้า บิดา มารดา ครูอาจารย์ เป็นต้น หรือ สถานที่ที่ควรบูชา

มงคลข้อที่ ๔ อยู่ในถิ่นอันสมควร

“ปฏฺฐูปเทศวาโส จ อานวํ ปะฐฺฐูปะเทศวาโส จะ” แปลว่า การอยู่ในสถานที่หรือประเทศที่ดี มีสภาพแวดล้อมและความพร้อมที่ดี ก็จะพาให้พบเจอแต่คนที่ดี

มงคลข้อที่ ๕ ทำบุญมาไว่ก่อน

“ปุพฺเพ จ กตปุญฺญตา อานวํ ปุพฺเพ จะ กะตะปุญฺญะตา” การทำบุญไม่ว่าจะชาตินี้หรือชาติไหน บุญก็จะติดตัวเราไป และการที่ได้ทำบุญมาไว่ก่อนก็ถือว่าเป็นมงคลชีวิตอย่างหนึ่ง เพราะผลบุญที่เคยทำมาตั้งแต่อดีตก็จะส่งผลปัจจุบัน ดังนั้นปัจจุบันก็ควรจะเริ่มทำบุญตั้งแต่วันนี้ เพื่อที่จะให้ส่งผลไปยังอนาคต

มงคลข้อที่ ๖ ตั้งตนชอบ

“อตตสมมาปณฺธิ จ อานวํ อตตะสัสมมาปะณฺธิ จะ” หมายถึง การวางแผนและตั้งเป้าหมายในการใช้ชีวิตทั้งทางโลกและทางธรรมได้อย่างถูกต้อง และจะต้องไม่ตั้งอยู่ในความประมาท มีแผนสำรองคอยแก้ไขเพื่อให้ไปถึงเป้าหมาย

มงคลข้อที่ ๗ เป็นพหูสูต

“พาหุสจฺจญจ อานวํ พาหุสัจฺจญจะ” หมายถึง ผู้ที่มีความรอบรู้ มั่นศึกษาหาความรู้ เล่าเรียนในสิ่งที่ควรรู้ และจะต้องเป็นผู้ที่ได้ยินได้ฟังได้อ่านมาเยอะ ก็จะเป็นช่องทางนำความเจริญด้วย ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ความเจริญก้าวหน้ามาสู่ตัวเอง และก็จะได้ในสิ่งที่ปรารถนา

มงคลข้อที่ ๘ มีศิลปะ

“สิปปญจ อานวํ สิปปญจะ” หมายถึง การแสดงออกได้เห็นถึงความงดงาม และเป็นผู้ที่ฉลาดเรียนรู้ รู้ว่าอะไรเป็นอะไร และอะไรจะต้องทำแบบไหนยังไง แล้วนำความรู้ทางด้านศิลปะมาใช้ให้เกิดประโยชน์

มงคลข้อที่ ๙ มีวินัยที่ดี

“วินโย จ สฺสุสิกฺขิตโต อานวํ วินะโย จะ สฺสุสิกฺขิตโต” หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ เพื่อใช้สำหรับการควบคุมความประพฤติ เพราะการอยู่ร่วมกันสังคมกับคนหมู่มากนั้นการมีวินัยจึงเป็นเรื่องที่จำเป็น เพราะถ้าขาดระเบียบวินัย ต่างคนต่างทำตามอำเภอใจนั้น ก็อาจจะส่งผลให้มีการกระทบกระทั่งกันเกิดขึ้น

มงคลข้อที่ ๑๐ มีวาจาสุภาพ

“สุภาสิตา จ ยา วาจา อานวํ สุภาสิตา จะ ยา วาจา” หมายถึง การพูดในที่นี้ไม่ใช่หมายถึง การพูดสุภาพ แต่จะเป็นการพูดโดยคิดก่อนพูด และจะต้องเป็นคำพูดที่ดี พูดอย่างสุภาพ พูดแต่สิ่งที่มีประโยชน์ พูดให้ถูกกาลเทศะ และพูดด้วยจิตที่มีเมตตา เพราะเขารู้ว่ากันว่าคำพูดของคนเรานั้น จะพูดให้คนรักก็ได้ หรือจะพูดให้คนเกลียดก็ได้เช่นกัน ฉะนั้นการมีวาจาสุภาพที่ดีถือว่าเป็นมงคลให้แก่ชีวิต

มงคลข้อที่ ๑๑ การดูแลบำรุงบิดามารดา

“มาตาปิตุอุปภูฏานํ อ่านว่า มาตาปิตุอุปภูฏานัง” เขาเปรียบกันว่า พ่อแม่ ก็เปรียบเสมือน เป็นทั้งครูคนแรกของลูก เทวดาของลูก พรหมของลูก และยังเป็นพระอรหันต์ของลูก ที่คอยเลี้ยงลูกมาตั้งแต่ เล็กจนโต พระคุณที่มีต่อลูกนั้นมากมายทดแทนยังไถ่ไม่มีวันหมด ดังนั้น เมื่อพระคุณของพ่อแม่ นั้นมากมาย หน้าที่ของคนที่เป็นลูกก็ต้องตอบแทนบุญคุณ ด้วยคำว่า กตัญญู กตเวทิตะ และสิ่งนี้ก็จะเป็นมงคลให้แก่ชีวิต

มงคลข้อที่ ๑๒ ดูแลสงเคราะห์บุตร

“ปุตตสงคโห อ่านว่า ปุตตะสังคะโห” หมายถึง การดูแลลูกให้เป็นคนดี ไม่เป็นภาระของสังคม นั้นก็เป็นหนึ่งในหน้าที่ของผู้เป็นพ่อแม่ ฉะนั้นเขาก็บอกว่าเลี้ยงลูกมาอย่างไรลูกก็จะโตมาอย่างนั้น หากเลี้ยงดูมา ด้วยความรัก ดูแลอย่างดี ผลบุญนั้นก็จะได้รับแก่ผู้เป็นพ่อแม่ ทั้งนี้ บุตร ก็จะมีด้วยกัน ๓ ประเภท ได้แก่

อภิชาติบุตร คือ บุตรที่มีคุณธรรมสูงกว่าผู้ที่เป็นพ่อแม่ สร้างแต่ความเจริญมาให้วงศ์ตระกูล

อนุชาติบุตร คือ บุตรที่มีคุณธรรมเสมอผู้ที่เป็นพ่อแม่ ก็อาจจะไม่สามารถรักษาชื่อเสียงวงศ์ตระกูลไว้ได้

อวชาติบุตร คือ บุตรที่มีคุณธรรมต่ำผู้ที่เป็นพ่อแม่ จะนำพาความเสื่อมเสียมาสู่วงศ์ตระกูล

มงคลข้อที่ ๑๓ ดูแลสงเคราะห์ภรรยา (สามี)

“ทารสงคโห อ่านว่า ทาระสังคะโห” หมายถึง เมื่อชายหญิงได้อยู่ร่วมกันเป็นสามีภรรยา กันแล้ว สามีก็ต้องมีหน้าที่เลี้ยงดูภรรยา และตัวภรรยาเองก็ต้องทำตัวให้น่าเลี้ยงดูด้วยเช่นกัน และการ หลีกเลี่ยงการเลี้ยงดูภรรยา เช่น การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ยกย่อง ไม่ดูหมิ่น ไม่นอกใจ เป็นต้น

มงคลข้อที่ ๑๔ ทำงานไม่ให้คั่งค้าง

“อนากุลา จ กมนนตา อ่านว่า อะนากุลา จะ กัมมันตา” อย่างคำที่ว่า “ค่าของคนอยู่ที่ผล ของงาน” ถ้าหากเรามีความรับผิดชอบในการทำงาน งานออกมาดี เป็นไปตามเป้าหมาย ก็จะถือว่าเป็นมงคล กับตัวเราเอง ซึ่งสาเหตุของการที่ทำให้งานคั่งค้าง อาจจะเป็นเพราะ อย่างแรกเลย ทำงานไม่ถูกเวลา คือ เมื่อ ยังไม่ถึงเวลาให้ทำงานก็ใจร้อนรีบไปทำ ส่วนสิ่งที่ให้รีบทำกลับไม่ทำ ข้อที่สอง ทำงานไม่ถูกวิธี คือ ไม่รู้จักการ ลำดับความสำคัญว่าต้องทำอะไรก่อนหลัง และสุดท้าย คือไม่ยอมทำงาน ชอบผัดวันประกันพรุ่งจนกลายเป็น ดินพอกหางหมู เป็นต้น

มงคลข้อที่ ๑๕ การให้ทาน

“ทานญจ อ่านว่า ทานัญจะ” หมายถึง การให้ทาน ก็ถือว่าเป็นมงคลชีวิตอย่างหนึ่ง นอกจาก จะทำบุญแล้วยังจะต้องทำทานด้วย ซึ่งการให้ทานนั้นจะเป็นการให้โดยที่ไม่หวังผลตอบแทน และการให้ทานก็ จะแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ อามิสทาน คือ การให้ทานด้วยสิ่งของวัตถุ ธรรมทาน คือ การให้ความรู้ทั้ง ทางโลกและทางธรรม และสุดท้ายคือ อภัยทาน คือ การให้อภัยไม่จองเวรต่อกัน

มงคลข้อที่ ๑๖ ปฏิบัติธรรม

“ธมฺมจริยา จ อ่านว่า ธัมมะจะริยา จะ” หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนเองให้อยู่ศีลธรรม ปฏิบัติธรรม อยู่ในความถูกต้อง และความดี เป็นคนที่มีความเที่ยงธรรม โดยที่ไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

มงคลข้อที่ ๑๗ การสงเคราะห์ญาติ

“ญาติกาณญจ สงคโห อ่านว่า ญาติกา นัญจะ สังคะโห” นอกจากการดูแลพ่อแม่ สามี ภรรยา และลูกแล้ว ยังต้องมีจิตใจเอื้อเฟื้อดูแลญาติพี่น้องที่เราให้ความเคารพนับถือ ซึ่งการสงเคราะห์ญาติก็ นับว่าเป็นความดีและเป็นมงคลชีวิตให้แก่ผู้มีทำ

มงคลข้อที่ ๑๘ ทำงานที่ไม่มีโทษ

“อนวชชานี กมมานิ อ่านว่า อะนะวชชานี กมมานิ” หมายถึง งานที่ทำนั้นจะต้องไม่เป็นงานที่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดประเพณี ไม่ผิดศีล และไม่ผิดธรรม และจะต้องไม่ไปเบียดเบียนใคร แต่จะต้องเป็นงานที่เป็นประโยชน์ให้กับตัวเองและผู้อื่น

มงคลข้อที่ ๑๙ ละเว้นการทำบาป

“อารตี วิรตี ปาปา อ่านว่า อาระตี วิระตี ปาปา” มงคลข้อนี้ก็แปลตรงตัวเลยว่า ใหลงเว้นในการทำบาปทั้งปวง ได้แก่ อกุศลกรรมบถ ๑๐ ได้แก่ การฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม พุดโกหก พุดส่อเสียด พุดคำหยาบคาย พุดเพ้อเจ้อ โลกมากอยากได้ที่ไม่ใช่ของตน คิดแค้นพยาบาท และเห็นผิดเป็นชอบ สิ่งไหนที่เห็นว่าไม่ดีก็อย่าได้ทำ

มงคลข้อที่ ๒๐ สำรวมจากการดื่มน้ำเมา

“มชชปาณา จ สณญโม อ่านว่า มชชปาณา จะ สันญญโม” หมายถึง ใหลงเว้นหรือระมัดระวังในการดื่มของมึนเมา เพราะมักจะให้โทษมากกว่าคุณ เช่น การดื่มเหล้า เบียร์ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนทำให้มีนเมาขาดสติ อาจจะทำให้เกิดผลเสียหลาย ๆ ตามมาได้ เช่น การสูญเสียชีวิต เสียทรัพย์ เป็นต้น

มงคลข้อที่ ๒๑ การไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย

“อปปมาโท จ ธมเมสุ อ่านว่า อปปะปะมาโท จะ ธัมเมสุ” หมายถึง การตั้งอยู่ในความไม่ประมาท จะทำอะไรก็จะต้องมีสติ ไม่ว่าจะเป็นการคิด พุด หรือทำอะไรก็แล้วแต่ เพราะหากไม่สติแล้วอาจจะนำไปสู่ผลเสียในภายหลังได้

มงคลข้อที่ ๒๒ มีความเคารพ

“คารโว จ อ่านว่า คาระโว จะ” หมายถึง จะต้องมีความเคารพนับถือ และจะต้องตระหนักซาบซึ้ง รู้ซึ้งถึงคุณงามความดีของผู้อื่น ซึ่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแนะนำสิ่งที่เราควรให้ความเคารพ ทั้ง ๗ ประการ ดังนี้ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ การศึกษา ความไม่ประมาท และการให้ความเคารพแก่ผู้มาเยือน

มงคลข้อที่ ๒๓ มีความถ่อมตน

“นิวาโต จ อ่านว่า นิวาโต จะ” หมายถึง การอ่อนน้อมถ่อมตัว ไร้ซึ่งฐิติ ใหลงมีความเย่อหยิ่งจองหอง ไม่พุดชมคนอื่น หรือแสดงอาการโอ้อวด ไม่อวดดี แสดงถึงความสงบเสงี่ยมเจียมตัว

มงคลข้อที่ ๒๔ มีความสันโดษ

“สนตุญฐี จ อ่านว่า สันตุญฐี จะ” ซึ่งคำว่าสันโดษในที่นี้ไม่ได้หมายถึงการชอบอยู่คนเดียวตามลำพัง แต่เป็นการหมายถึงการที่รู้จักตัวตนของตนเอง พอใจในสิ่งที่ตัวเองมี ไม่มีการเบียดเบียน แก่งแย่งชิงดี อิจฉาริษยา ใหลรายป้ายสี ฉ้อโกงกัน เป็นต้น

มงคลข้อที่ ๒๕ มีความกตัญญู

“กตญญตา อ่านว่า กะตัญญตา” หมายถึง การกตัญญู รู้จักบุญคุณ คนที่เคยช่วยเหลือหรือทำดีกับเรานั้น ก็จะถือว่าเป็นมงคลใหลงแก่ชีวิตเป็นอย่างมาก

มงคลข้อที่ ๒๖ ฟังธรรมตามกาลเวลาอันสมควร

“กาเลน ธมมสุสวานิ อ่านว่า กาลเณะ ธัมมัสสะวะนัง” หมายถึง หากมีเวลาหรือโอกาสก็ควรเข้าวัด ฟังธรรมบ้าง ไม่ว่าจะเป็นวนสำคัญทางศาสนา หรือวันอื่น ๆ เพื่อที่จะได้ไปฟังธรรมแล้วนำกลับมาใช้ใน ชีวิตประจำวันให้ดีขึ้น

มงคลข้อที่ ๒๗ มีความอดทน

“ขุณตี จ อ่านว่า ขันตี จะ” หมายถึง จะต้องมีความอดทน อดกลั้น ในสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็น ความยากลำบาก ความทุกข์ที่เกิดขึ้น ความเจ็บใจ หรืออำนาจกิเลสที่เข้ามาช่วยใหลงให้เราต้องไปทำในสิ่งที่ไม่ดี ฉะนั้นถ้ามีความอดทนได้ก็จะเป็นมงคลแก่ชีวิต

มงคลข้อที่ ๒๘ เป็นผู้ว่าง่าย

“โสวจัสสตา อ่านว่า โสวะจัสสะตา” หมายถึง เป็นคนที่ว่างนอนง่าย ผู้เชื่อพูดอะไรก็เชื่อ รับฟังคำตักเตือนด้วยดี มีเหตุผล

มงคลข้อที่ ๒๙ ได้เห็นสมณะ

“สมณานนฺจ ทสฺสนํ อ่านว่า สะมะณันญจะ ทัสสะนัง” ซึ่งคำว่า สมณะ แปลว่า ผู้สงบ โดย พระพุทธเจ้าได้กล่าวไว้ว่าคุณสมบัติของสมณะจะต้องประกอบไปด้วย ๓ ประการ ได้แก่

ต้องสงบกาย จะต้องการสำรวจในทุกการกระทำ มีมรรยาท ตามหลักศีลธรรม

ต้องสงบวาจา คือจะต้องพูดจาดี มีความสุภาพเรียบร้อย

ต้องสงบใจ คือ ต้องทำจิตใจให้ปราศจากกิเลสทั้งปวง

มงคลข้อที่ ๓๐ สันทนาธรรมตามกาล

“กาเลน ธมฺมสากัจฉา อ่านว่า กาลเณะ ธัมมะสากัจฉา” หมายถึง การพูดคุยที่เกี่ยวกับเรื่อง ธรรม มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เรียนรู้สิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อน และเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวกับธรรมที่เรา รู้ให้คนอื่นได้รับทราบ โดยการพูดคุยนั้นจะต้องแบ่งเวลาให้เหมาะสม การสนทนาธรรมในครั้งนี้จะได้ซึ่ง สติปัญญา มีจิตใจที่เบิกบาน และมีความสุขความเจริญในชีวิตอีกด้วย

มงคลข้อที่ ๓๑ การบำเพ็ญตบะ

“ตโป จ อ่านว่า ตะโป จะ” หมายถึง การทำให้กิเลส ความรุ่มร้อนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายใน จิตใจจางหายไป ยิ่งเราทำให้กิเลสหมดไปได้เร็วเท่าไรก็จะได้รับอานิสงค์จากการบำเพ็ญตบะด้วย

มงคลข้อที่ ๓๒ ประพฤติพรหมจรรย์

“พรหมจริยญฺจ อ่านว่า พรหมจะริยัญจะ” หมายถึง การประพฤติตนตามคุณธรรมต่าง ๆ ทั้งหมดในพระพุทธศาสนาให้เคร่งครัดยิ่งขึ้น และให้ใช้ชีวิตโดยปราศจากเมถุน เพื่อยกระดับจิตใจของเราให้ สูงขึ้น ก่อนที่กิเลสที่เราได้บำเพ็ญไปนั้นจะเข้ามาก่อวนจิตใจเราได้อีก และลักษณะของธรรมที่ถือว่าเป็นการ ประพฤติพรหมจรรย์ ก็มีตามนี้ การให้ทาน การช่วยเหลือผู้อื่น และการรักษาศีล ๕ หลักธรรมง่าย ๆ เพียงแค่นี้ก็ถือว่าเป็นการได้ประพฤติพรหมจรรย์แล้ว

มงคลข้อที่ ๓๓ การเห็นอริยสัจ

“อริยสัจจานทสฺสนํ อ่านว่า อะริยะสัจจานะทัสสะนะ” หมายถึงว่า การที่ได้เห็นความจริงอัน ประเสริฐ ๔ ประการ ได้แก่

ทุกข์ คือ ความไม่สบายกายและไม่สบายใจในเรื่องต่าง ๆ

สมุทัย คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดความทุกข์

นิโรธ คือ การดับทุกข์ที่มีอยู่ให้หมดไป

มรรค คือ ทวารปฏิบัติเพื่อนำไปสู่การดับทุกข์ที่เกิดขึ้น

มงคลข้อที่ ๓๔ การทำให้แจ้งซึ่งพระนิพพาน

“นิพพานสจฺฉิกิริยา จ อ่านว่า นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ” หมายถึง การทำให้แจ้งในนิพพาน ซึ่ง มงคลในข้อนี้จะสืบเนื่องมาจากข้ออื่น ๆ เพราะถ้าหากบุคคลนั้นสามารถบำเพ็ญตบะ หมั่นประพฤติ พรหมจรรย์ จนสามารถเห็นแจ้งได้ถึงอริยสัจ ๔ ก็จะทำให้สามารถเข้าถึงพระนิพพานได้

มงคลข้อที่ ๓๕ มีจิตไม่หวั่นไหวในโลกธรรม

“ภูฏฐสฺส โลกธมฺเมหิ จิตฺตํ ยสฺส น กมฺปตฺตํ อ่านว่า ภูฏฐัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัม ปะตะ” หมายถึงว่า เมื่อบุคคลที่มีสภาพจิตที่เข้าพระนิพพานได้แล้วก็จะมีจิตใจที่ตั้งมั่น มีความหนักแน่น มั่นคง และไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นก็ไม่หวั่น เพราะเข้าใจได้เป็นอย่างดีว่าไม่มีอะไรที่เที่ยงแท้จริงยั่งยืน

มงคลข้อที่ ๓๖ มีจิตไม่เศร้าโศก

“อโศก อ่านว่า อะโสกัง” หมายถึงว่า มีสภาพจิตใจที่โศกเศร้าเมื่อมีเรื่องมากระทบต่อจิตใจ ซึ่งเหตุที่เกิดจากความโศกเศร้านั้นก็เกิดจากความรักและความใคร่ แต่ถ้าสามารถเข้าถึงพระนิพพานได้ก็จะเข้าใจได้ว่าในโลกใบนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา ไม่มีอะไรที่จริงยั่งยืน แม้กระทั่งร่างกายเราเช่นกัน ฉะนั้นหากคิดได้เช่นนี้จิตก็จะไม่เศร้าโศก

มงคลข้อที่ ๓๗ มีจิตปราศจากกิเลส

“วิระซี อ่านว่า วิระชัง” หมายถึงว่า ทำให้จิตใจของเราหลุดพ้นและไม่เข้าไปพัวพันอยู่กับกิเลส ทั้งปวง เพื่อให้จิตสะอาด

มงคลข้อที่ ๓๘ มีจิตเกษม

(เขม อ่านว่า เขม้ง) หมายถึงว่า จิตใจได้ละจากกิเลสทั้งปวงแล้ว ทำให้ชีวิตมีความสุขกายสบายใจ

การนำมงคล ๓๘ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

จากหลักธรรมคำสอน มงคล ๓๘ ข้างต้นแล้วจะเห็นได้เลย เป็นหลักธรรมคำสอนที่ง่ายต่อการเข้าใจ ซึ่งสามารถนำคำสอนเหล่านี้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้ และมงคลชีวิต ๓๘ ประการนั้นก็มีความเกี่ยวเนื่องกันทั้งหมด เช่น มงคลที่ ๑ กับ มงคลที่ ๒ ที่จะพูดถึงการเลือกที่จะคบใครสักคนหนึ่ง กล่าวไว้ว่า “คบคนพาล พาลพาไปหาผิด คบบัณฑิต บัณฑิตพาไปหาผล” ซึ่งก็เป็นเรื่องจริง ถ้าอยากจะมีชีวิตที่มีความสุขความเจริญ การเลือกคบคนนั้นก็สิ่งที่สำคัญ

๓. สรุปผลการบรรยายโครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแม่สอด โดย ว่าที่ร้อยตรีประเสริฐ ปวงละคร นายกเทศมนตรีนครแม่สอด

เวลา ๑๓.๐๐ น. - ๑๔.๓๐ น.

สรุปผลการบรรยายคุณธรรม จริยธรรมในการทำงาน

คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีและความถูกต้องในการแสดงออกทั้งกาย วาจา และใจ ของแต่ละบุคคลซึ่งยึดมั่นไว้เป็นหลักในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัย

จริยธรรม หมายถึง กฎเกณฑ์ที่เป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม เหมาะสม และเป็นที่ยอมรับชมชอบหรือยอมรับจากสังคม เพื่อความสันติสุขแห่งตนเองและความสงบเรียบร้อยของสังคม

ความสำคัญของคุณธรรมจริยธรรม

๑. ช่วยให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่นและสงบ
๒. ช่วยให้มีสติสัมปชัญญะอยู่ตลอดเวลา
๓. ช่วยสร้างความมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติ
๔. ช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนมากขึ้น
๕. ช่วยให้มนุษย์นำความรู้และประสบการณ์มาสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีคุณค่า
๖. ช่วยควบคุมความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เจริญไปพร้อม ๆ กัน

คุณธรรมในการทำงาน

คุณธรรมในการทำงาน หมายถึง ลักษณะนิสัยที่ดีที่ควรประพฤติปฏิบัติในการประกอบอาชีพคุณธรรมสำคัญที่ช่วยให้การทำงานประสบความสำเร็จมีดังนี้

๑. ความมีสติสัมปชัญญะ หมายถึง การควบคุมตนเองให้พร้อม มีสภาพตื่นตัวฉับไวในการรับรู้ทางประสาทสัมผัส การใช้ปัญญาและเหตุผลในการตัดสินใจที่จะประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ เหมาะสม และถูกต้อง

๒. ความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา และใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวงใคร

๓. ความขยันหมั่นเพียร หมายถึง ความพยายามในการทำงานหรือหน้าที่ของตนเองอย่างแข็งขัน ด้วยความมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังพยายามทำเรื่อยไปจนกว่างานจะสำเร็จ

๔. ความมีระเบียบวินัย หมายถึง แบบแผนที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้ถูกลำดับ ถูกที่ มีความเรียบร้อย ถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม

๕. ความรับผิดชอบ หมายถึง ความเอาใจใส่มุ่งมั่นตั้งใจต่องาน หน้าที่ ด้วยความผูกพัน ความพากเพียร เพื่อให้งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

๖. ความมีน้ำใจ คือ ประารถนาดีมีไมตรีจิตต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบความสำเร็จ และช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์

๗. ความประหยัด หมายถึง การรู้จักใช้ รู้จักออม รู้จักประหยัดเวลาตามความจำเป็น เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด

๘. ความสามัคคี หมายถึง การที่ทุกคนมีความพร้อมทั้งกาย จิตใจ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่มีภารกิจงอน

ส่วนที่ ๓

การประเมินผลโครงการ

- ชื่อโครงการ โครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแม่สอด
- ระยะเวลาดำเนินการ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗
- งบประมาณ ที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ที่	รายการ	งบประมาณค่าใช้จ่าย			รวมเงิน
		ตอบแทน	ใช้สอย	วัสดุ	
๑.	ค่าอาหารว่าง	-	๒๑,๐๐๐	-	๒๑,๐๐๐
	ค่าอาหารกลางวัน	-	๖๐,๐๐๐		๖๐,๐๐๐
๒.	ค่าตกแต่งสถานที่	-	๑๖,๐๐๐	-	๑๖,๐๐๐
	ค่าเครื่องไทยธรรม	-	-	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐
๕.	ค่าตอบแทนวิทยากร	๑,๘๐๐	-	-	๑,๘๐๐
รวมเป็นเงินทั้งสิ้น		๑,๘๐๐	๙๗,๐๐๐	๑,๒๐๐	๑๐๐,๐๐๐

๔. ลักษณะโครงการ () ใหม่ (/) ต่อเนื่อง

๕. ผลสำเร็จการดำเนินงาน

- ๕.๑ วัตถุประสงค์ (/) ครบ/ตรงตามวัตถุประสงค์
() ไม่ครบ/ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ เพราะ.....

๕.๒ เป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
เชิงปริมาณ คณะผู้บริหาร พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง สังกัดเทศบาลนครแม่สอด	ร้อยละ ๑๐๐
เชิงคุณภาพ ๑. คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตระหนักและมีความสำนึกในการบริการประชาชนมากขึ้น	ร้อยละ ๑๐๐
๒. คณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้างของเทศบาลนครแม่สอด ได้นำหลักคุณธรรม จริยธรรม ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต รู้คุณค่าของหลักธรรมในทางศาสนาว่าสามารถนำมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข	ร้อยละ ๑๐๐

๕.๓ ผลสำเร็จที่ได้รับจากโครงการที่ดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	แผนที่กำหนดไว้	ผลการดำเนินงาน
๑. ผู้บริหาร พนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง สังกัดเทศบาลนครแม่สอด ทุกคน	เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐	ผลที่ได้ ร้อยละ ๗๕
๒. คณะผู้บริหารและพนักงานเทศบาล พนักงานครูเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง สังกัดเทศบาล นครแม่สอด ได้นำหลักคุณธรรม จริยธรรม ไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานของตนได้อย่างเหมาะสม	เป้าหมาย ร้อยละ ๑๐๐	ผลที่ได้ ร้อยละ ๑๐๐

๖. ปัญหา/อุปสรรค

- มีผู้เข้าร่วมโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

๗. แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ

- ควรประชาสัมพันธ์โครงการให้พนักงานเทศบาลทราบอย่างกว้างขวาง และควรกำหนดมาตรการให้ผู้ที่ไม่เข้าร่วมโครงการให้มีบทลงโทษ

สรุปผลการประเมินความพึงพอใจ
โครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแม่สอด
ณ ศูนย์กลางการแสดงสินค้าและศูนย์ประชุมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเทศบาลนครแม่สอด (OTOP)
วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๗

การประเมินความพึงพอใจได้ประเมินแบบสุ่มจาก ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖๐๐ คน

ความพึงพอใจต่อโครงการ

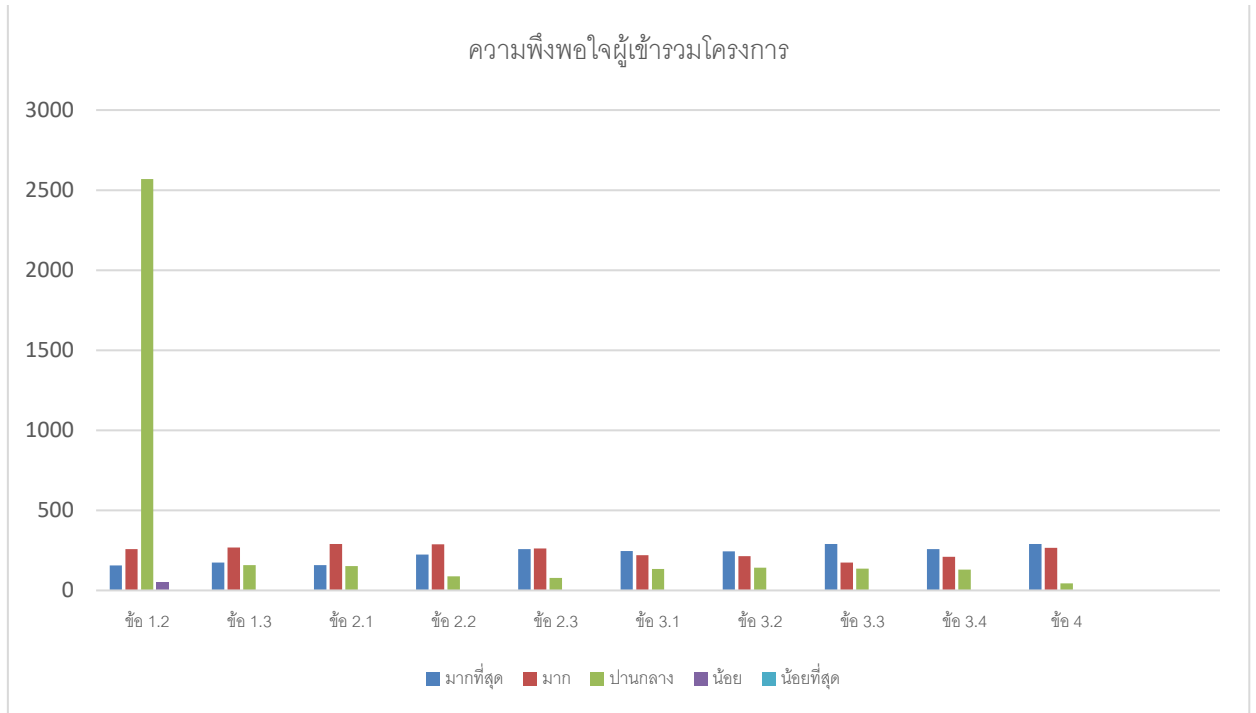
คำชี้แจง

โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

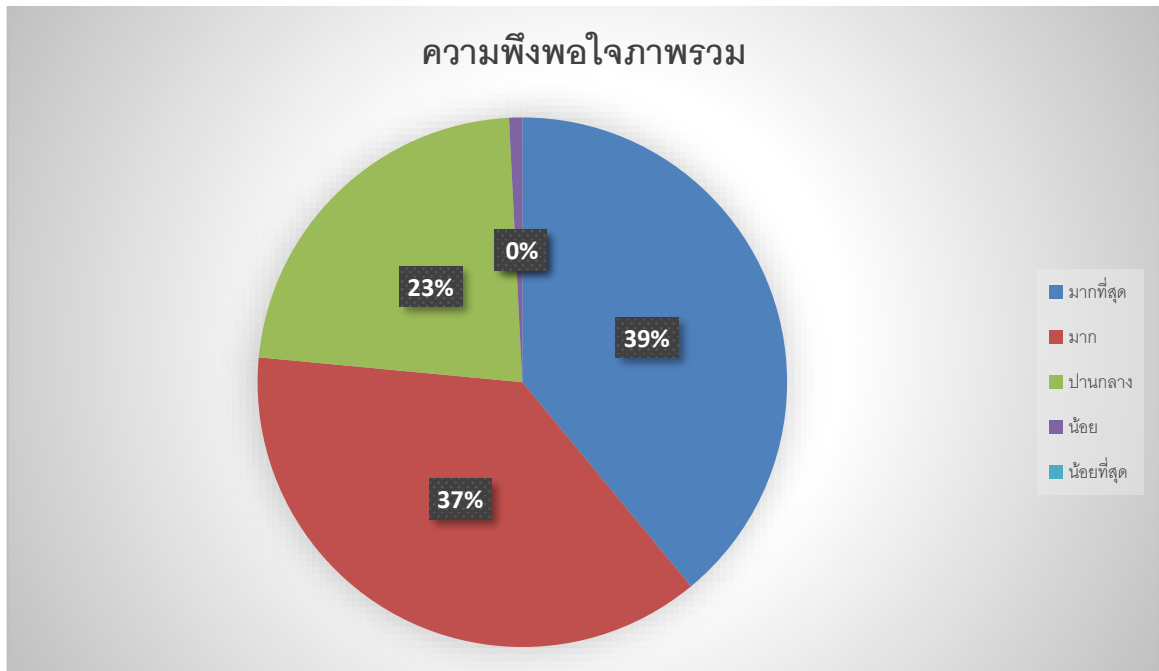
๕ = มากที่สุด ๔ = มาก ๓ = ปานกลาง ๒ = น้อย ๑ = น้อยที่สุด

รายละเอียด	ระดับความพึงพอใจ					รวม
	5	4	3	2	1	
1. กระบวนการ ขั้นตอนการจัดโครงการฯ						
1.1 ความเหมาะสมของสถานที่	225	240	135	-	-	600
1.2 ความเหมาะสมของระยะเวลา	156	258	269	52	-	600
1.3 การจัดลำดับขั้นตอนของกิจกรรม	174	268	158	-	-	600
2. การอำนวยความสะดวก						
2.1 โสตทัศนูปกรณ์	158	290	152	-	-	600
2.2 เจ้าหน้าที่สนับสนุน	225	287	88	-	-	600
2.3 อาหาร, เครื่องดื่มและสถานที่	258	263	79	-	-	600
3. ประโยชน์ของการดำเนินโครงการ						
3.1 ท่านได้รับความรู้ แนวคิด ทักษะและประสบการณ์ใหม่ ๆ	246	220	134	-	-	600
3.2 ท่านสามารถนำสิ่งที่ได้รับจากโครงการไปใช้ในการ	244	214	142	-	-	600
3.3 สิ่งที่ท่านได้รับจากโครงการครั้งนี้ตรงตามความคาดหวัง	289	174	137	-	-	600
3.4 โครงการนี้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้และพัฒนา	259	211	130	-	-	600
4. ความพึงพอใจของท่านต่อภาพรวมของโครงการ	289	267	44	-	-	600

แผนภูมิแสดงผลการประเมินความพึงพอใจโดยแยกเป็นรายข้อ
โครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแม่สอด

แผนภูมิแสดงภาพรวมการประเมินความพึงพอใจ
โครงการฝึกอบรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากรในสังกัดเทศบาลนครแม่สอด

ภาคผนวก

ภาพประกอบโครงการ

ภาพประกอบโครงการ

ภาพประกอบโครงการ

ภาพประกอบโครงการ

